

KS. PROF. DR HAB. WŁADYSŁAW NOWAK

30 listopada 2020 r. w Konwiktach Kapłanów Warmińskich zmarł ks. prof. dr hab. Władysław Nowak, teolog, liturgista i ekumenista, emerytowany pracownik naukowy Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego i wieloletni rektor Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie, członek współpracownik Wydziału Teologicznego TN KUL.

Urodził się 14 lutego 1940 r. w Ranizowie w diecezji przemyskiej (obecnie sandomierskiej). Jego rodzicami byli Jakub i Jadwiga z domu Lis. Szkołę podstawową ukończył w Ranizowie, a liceum ogólnokształcące w Sokołowie Małopolskim. Po maturze wstąpił do „Hosianum” (1958). Święcenia kapłańskie otrzymał 21 czerwca 1964 r. z rąk bp. Tomasza Wilczyńskiego. Po święceniach przez rok pracował jako wikariusz w parafii pw. św. Leona w Gołdapi. Następnie został skierowany na studia specjalistyczne z liturgiki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W 1968 r. uzyskał magisterium, a w 1974 r. obronił pracę doktorską *Agenda biskupa Marcina Kromera w dziele ujednolicenia liturgii sakramentów św. w Polsce po Soborze Trydenckim*. W roku akademickim 1974/75 odbył semestralny staż naukowy w Instytucie św. Anzelma w Rzymie. W 1997 r. uzyskał habilitację na podstawie rozprawy *Matka Pana w religijności ewangelików Prus Wschodnich (1525-1945)* (Olsztyn 1996), a w 2003 r. otrzymał tytuł profesora nauk teologicznych.

Przez całe dorosłe życie był związany z Warmińskim Seminarium Duchownym „Hosianum” – najpierw jako prefekt *pro disciplina* (od 3 sierpnia 1968 r. do 3 stycznia 1975 r.), następnie jako wykładowca liturgii (od 8 września 1970 r.), etyki i ekumenizmu (od 26 sierpnia 1976 r.) oraz wicerektor (od 4 stycznia 1975 r. do 1 lipca 1984 r.) i rektor (od 1 sierpnia 2004 r. do 30 czerwca 2011 r.). W tym czasie pełnił także ważne funkcje diecezjalne, m.in. referenta ds. ekumenizmu (od 1968 r.), referenta do spraw budzenia powołań kapłańskich (od 1969 r.), członka Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej (od 1973 r.), duszpasterza ludzi teatru

(od 1986 r.), sędziego diecezjalnego (od 1987 r.). Od 1985 r. ks. Nowak był członkiem Papieskiej Międzynarodowej Komisji Maryjnej w Rzymie, a od 1987 r. członkiem Komisji Ekumenicznej Episkopatu Polski. W 1999 r. ks. Nowak został ponadto mianowany profesorem nadzwyczajnym w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie, a od powstania w tymże roku Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie był profesorem na Wydziale Teologii tegoż Uniwersytetu. Przez jedną kadencję pełnił tam funkcję prodziekana, był kierownikiem Katedry Teologii Praktycznej i Ekumenizmu.

Głównym jego problemem badawczym była teologia liturgii, a szczególnie tematyka związana z posoborową reformą i odnową liturgii oraz jej recepcją w Polsce. W centrum zainteresowań naukowych znajdowała się osoba Jezusa Chrystusa i Jego zbawcze misterium paschalne. Drugim ważnym tematem badawczym były dzieje liturgii i pobożności na Warmii oraz ogólnie w Polsce. Swoje badania prowadził także w wymiarze ekumenicznym, przyczyniając się w ten sposób do poznania i pojednania różnych denominacji chrześcijańskich.

Jego dorobek naukowy obejmuje około 320 publikacji (w tym 10 monografii, 20 redakcji naukowych prac zbiorowych, 200 artykułów naukowych, 30 haseł leksykograficznych, 30 recenzji i sprawozdań, 30 opracowań o charakterze duszpasterskim) oraz ponad 30 recenzji dorobku na tytuł naukowy, rozpraw habilitacyjnych i prac doktorskich. Ważniejsze publikacje: *Liturgia Godzin Breviarz dla świeckich* (2003), *Kult Eucharystii w diecezji warmińskiej 1243-1939* (2002), *Misterium paschalne celebrowane w liturgii sakramentów. Wprowadzenia teologiczno-pastoralne* (2001), *Sekty a młodzież w okresie przemian ustrojowych w Polsce* (2001), *Islam w Europie Wschodniej. Historia i perspektywy dialogu. Materiały konferencji naukowej w Olsztynie w dniu 26 I 2001 r.* (wspólnie z Jackiem I. Pawlikiem) (2001), *Zarys liturgii Kościoła domowego* (2000), *Życie liturgiczne ewangelików Prus Wschodnich w świetle ustaw i agend kościelnych (1525-1945)* (2000), *Matka Pana w religijności ewangelików Prus Wschodnich (1525-1945)* (1996).

Uroczystości pogrzebowe odbyły 5 grudnia 2020 r. Poprzedziło je wprowadzenie trumny do bazyliki współkatedralnej św. Jakuba w Olsztynie i nabożeństwo różańcowe. W południe była koncelebrowana Msza św. pogrzebowa pod przewodnictwem abp. Józefa Górzynskiego, metropolity warmińskiego, po której ciało zmarłego zostało pochowane na cmentarzu komunalnym w Olsztynie (ul. Poprzeczna).

Na podstawie materiałów internetowych*
opracował Stanisław Sarek

---

* <https://archwarmia.pl/aktualnosci/zmarl-ks-prof-dr-hab-wladyslaw-nowak/>; <http://www.uwm.edu.pl/wt/aktualnosci/sp-ks-prof-dr-hab-w-nowak-szczegoly-pogrzebu>.